

“Vanadziņu” mīlestības spēks

Ciemos pie Taņas un Vitolda Kalvišiem

TAŅA UN VITOLDS rudens fonā.

Patiesībā šis raksts atbilstu vairākām tematiskām lapām: par dzīvi laukos visu aizmirstā nostūrī, par mīlestību mūža garumā, par ciešajām ģimenes saitēm, par skaisti iekopto sētu. Taču nemainīgi paliktu raksta galvenie varoņi: Taņa (tā viņu visi sauc, kaut pasē rakstīts vārds Tekla) un Vitolds Kalviši, kuri dzīvo 11 kilometru no Pļaviņām, Kūgos, vienā no piecām Līvānu mājiņām, kurai vienīgajai dots nosaukums, un tas ir “Vanadziņi”.

INĀRAS SUDARES
TEKSTS UN FOTO

Nekurienes sajūta

Uz Kūģiem devos, vairāk intrigas vādita: kā tas ir — dzīvot visu aizmirstā nostūrī, kur kādreiz itin sparīgi virmoja dzīve. Vēl nesen tas skaitījās Pļaviņu novada Aiviekstes pagasta Kūģu ciems. 2017. gadā te dzīvoja 83 cilvēki. Savulaik te bija gan padomju saimniecības “Pļaviņas” iecirkņa kantoris, gan cūku un govju ferma, vietējā klubā bija deju un kino vakari, darbojās veikals. Pēc saimniecības likvidācijas viss pamazām pamira, vien cilvēki vēl palika. Tagad iedzīvotāju skaitu ciematā pašvaldība neapkop. Bijusī saimniecības iecirkņa ēka

neredzīgām logu acīm ieaugusi nezālēs, vēl nesen ciematā piestāja autoveikals, tagad vairs nē, kādreiz netālu bija vilciena pietāte Spīgas, tagad vilcieni tai brauc garām, palicis tikai nosaukums. Te ir arī viena divstāvu māja, kura daļēji apdzīvota. Pēc dzīvokļa, kuru kāds iemītnieks pārdod par pieciem tūkstošiem eiro, nevienam nekāro. Tāda nekurienes sajūta. Taču Taņa un Vitolds, kuri piederējuši gan Kūģu uzplaukumu, gan norietu, par dzīvi nesūrojas. Viņiem te ir labi, šeit ir viņu paradīzes stūrītis, un viņi to netaisās iemaiņīt pret citu vietu.

Ieskatās kaimiņā

Taņas dzimtā puse nav Pļaviņas. Viņa dzimusi Madonas rajonā. Divaini gan sanācis — tagad viņa dzīvo Aiviekstes pagastā, arī viņas dzimšanas vieta ir Aiviekstes pagasts, tikai Madonas novadā. Kad viņai bija 15 gadu, ģimene pārcēlās uz Pļaviņām, Puduļiem. Taņa pabeidza Cesvaines internātskolu, pēc tam devās uz nepilngadīgo lietu komisiju pēc izziņas, jo viņa vēl nebija pilngadīga, lai varētu sākt pastāvīgas darba gaitas. Lai gan vecāki nevarēja atbalstīt materiāli, jo ģimenē bija septiņi bērni, viņi meitas šupulī bija ielikuši darba tikumu. Taņa pabeidza šuvēju kursus un sāka strādāt Pļaviņās uzņēmumā

“Rīgas apģērbs”. Dzīvojot Puduļos, viņa sapazinās ar otrpus ezeram dzīvojošo kaimiņu Vitoldu. Meitenes sirdi vēl jo vairāk Vitolds iekaroja ar savu muzicēšanu, tā kā viņš spēlēja ballītēs. Taču Vitoldam padevās ne tikai muzicēšana, bet arī visi saimniecības darbi, tā teikt, viņš bija vīrs, kuram rokas ir istajā vietā.

Darbs bijis visos laikos

Nu jau vairāk nekā 30 gadu Kalvišu ģimene par savām mājām sauc “Vanadziņus” Kūgos. Savulaik no padomju saimniecības par pusēnu nopirka Līvānu tipa mājiņu (otru pusi sedza saimniecība). Parādu atdeva triju gadu laikā, jo tolaik abi strādāja saimniecībā un ļoti labi pelnīja. Savulaik paši savā saimniecībā turējuši gan sivēnmātes, gan septiņas govīs, pārdevuši sivēnus, tomātu stādus, dārzeņus, kā arī Taņas gatavoto sieru, sviestu, auksto gaļu. Visa ģimenes labklājība celta ar pašu pelnīto. Savulaik Taņa kopusi kādu tanti, par to dāvanā saņēmusi māju, kura pārdota, un nauda ieguldīta savas mājas remontā. Piedāvām visiem saimniecības darbiem pa vidu Taņa vienmēr atradusi laiku adīšanai. Veselības dēļ viņa pensijā aizgāja priekšlaikus. Taņa nedrīkstēja celt neko smagu, bet vai tad par to darbu steigā piedomā? Kad pēdējoreiz

DĒLU UZCELTAJĀ NOJUMĒ — kā rudens ražas izstādē.

SALDĀKAI DZĪVEI — pašiem savas bišu saimes.

noģibusī, likvidējuši visus lopus. Savukārt Vitolds 46 gadus bijis īsts stūres vīrs. Sākumā strādājis Pļaviņu sovhozā par traktoristu, bet savas darba gaitas beidzis kā “Pļaviņu Dolomīta” šoferis — dažkārt pat trīs reizes dienā vedis šķembas uz Rīgu. Par veselību nav bijis laika domāt, tapēc pārcietis vairākas operācijas, un, kā pats saka, ik pa trim gadiem jāgulstas uz galda. Taču, rokas klēpi salikuši, nevienos laikos nav sēdējuši. Arī tagad Kalvišu pāris, ja ir iespēja, vienmēr piepelna klāt pensijai — šogad pelnījušies ar upeņu un aveņu lasīšanu kaimiņa saimniecībā, citugad mežā ogas, sēnes lasījuši. Tikai sirds gan Taņai nedaudz nosāpējusi, kad, pensijā aizejot, tā nesasniedza pat 300 eiro, lai gan padomju laikos tika daudz strādāts un labi pelnīts, bet, pensiju aprēķinot, diemžēl tas netika ņemts vērā.

Ļoti labi dēli

Taču mazās pensijas dēļ Taņa nejūtas nabadzīga. Viņa ir piecu dēlu, no kuriem divi jau aizsaulē, mamma un piecu mazbērnu vecmāmiņa (četras mazmeitas, tajā skaitā dvīnes, un viens mazdēls). Deviņus gadus pie viņas skolojās arī audzmeita, kura vēlāk aizgāja pie vecākiem. Visi dēli dzīvo vecāku tuvumā — Jekab-

pili, Skrīveros, Pļaviņās, kā, pastrādāja arī ārziņi aizguvuši darbu, par dzīvi nesūrojas. “Dēlu ģimenēm,” vairāki pāris. Guntis, Ivars un sagādājuši galvassāpīgus. Guntis strādā uzņēmumā, karjerā ar frontālo ierīču uzņēmumā “Meža Ivars — Jēkabpils traktori” “Viola Stils”. Baltijā mums ir vienīgais — rammu, un mašīnas, cīņā macijies to apkalp, šī uzņēmuma pakalpojums dziedātāja Laima Vācīte. Prieks arī par mazmeitas jau studē Rīgas Stradiņa universitātē — Jelgavā par viņu, kurš spēlēja gan sitinstrumentu, gan sit bungas, nu — kāpēc mazmeitas mūzikas skolu, neskaņzikas instrumentiem, jaunāko mazmeitu, zikas skolā.

Ciemiņi katru

Taņai un Vitoldam